

Hví er jørðin rund?

Seinast í novemburmánaði í fjór fóru teir fimm vinmennirnir Svein W. Rasmussen, Mass Hoydal, Magnus Samuelsen, Theodor E. D. Olsen og Dánial Hoydal at fjakka í Suðuramerika og í Karibisku oyggjunum. Í seinasta parti settu teir seg inn í politisku viðurskiptini í Bolivia, sum teir júst vóru komnir til

Suðuramerika var nú rættiliga komið í blóðið á okkum. Vit fóru at læra okkum málið og seta okkum inn í siðirnar. Neyvan var nakað land so ekta og tískil gott at læra hetta í sum fátækralandið Bolivia. Men lærdómurin var ofta harður og ringur at gloypa fyri okkum føroyingar, sum ikki vóru vanir við eina sovorðna armóð.

Dánial Hoydal
Theodor E. D. Olsen

Til Sucre

Vit hildu fram úr Potosi beinleiðis til Sucre, sum er almenni høvuðsstaðurin í Bolivia, tó at La Paz í flestar mátar virkar sum høvuðsstaður. Hann er uppkallaður eftir Generalinum Mariscal Sucre, sum var høgri hondin hjá Simon Bolívar. Hesin seinni var størsta hetjan úr frælsis-kríggjunum um alt Suðuramerika fyrst í 19. öld, og landið sjálvt er eisini uppkallað eftir honum. Millum manna varð hann bara kallaður "El Libertador", og í hvørjari bygd var ein standmynd av honum.

Delgadillo

Her møttu vit einum

lækna, sum greiddi okkum frá um politisku gongdina. Eg varð innlagdur á eina privata klinikk við eina magainfeksjón, og har møtti eg honum.

Hann var sonur ein av teimum "ríku", sum varð útblakaður í '52. Eftirkomari av spaniolum, tað var týðiligt, tí hann bar ikki somu brá, sum vit møttu hvønn dag á gøtuni í hesum tí mest indianska av londunum í Suðuramerika.

Hann hevði verið vanur við at fáa alt latið upp í hendurnar, sum eitt rættiligt spilt ríkmansbarn við vissuni um eina framtíð í marglæti uttan at skula lyfta hond frá síðu. Tað varð broytt eftir einum degi, og hann greiddi frá, hvussu hann minnst, at pápin tók seg til sín og segði við seg: "Frá hesi

stund mugu vit stríðast." Eftir hetta varð hann sendur til Europa at lesa til lækna.

Umstøðurnar í landinum høvdu ríkið hann aftur til Bolivia. Hann varð noyður at koma aftur at taka sær av foreldrunum, ið vóru vordin gomul og sjúk

í heimlandinum, sum ikki veitti gomlum sjúkrarøkt ella nakran figgarligan styrk og so varð hann verandi. Tað var týðiligt, at hann hoyrði ikki til her; vælútbúgvinn og mentaður maður við stórarri klassiskari vitan.

Lukkutið fyri meg tó, at

hann var har, tí var hann ikki, so hevði eg verið noyddur at geva meg undir hondina hjá onkrum lokalum lækna, sum sambært heilsuverkstøðinum her í landinum kundi verið alt frá Dr. Jekyll til Mr. Hyde! Undir viðgerðini teir fimm dagarnar á klinikkini var hann um meg dag og nátt. Tað var týðiligt, at hann neyt samveruna við ein europeara. Vit tosaðu um europeisku londini og mentan teirra, um klassiskan tónleik, ja, um alt møguligt, men fyri tað mesta var tað eg, sum lurtaði, meðan hann slepti øllum, sum hann hevði brent eftir at sloppið at tosa um leingi...

"Alt er broytt..."

"Mentanarlig elítan, sum plagdi at vera áðrenn kollveltingina, hvarv og kom ongantið aftur, fortaldi hann mær. Í dag hava tey "ríku" onki saman longur. Privatiseringarnar hava ført til nógvar nýggjar ríkmenn, sum hava vunnið sær pengar við onkrum smartum iløgum, men hettu eru menn uttan útbúgvning ella klassiskum mentanaráhuga, sum tað plagdi at vera fyrr.

Eg siggi tó ljóst upp á framtíðina. Vit eru um at byggja eitt nýtt ættarlið av útbunum fólki upp. Tað er so avgjört tað, ið hevur vantað øll hesi árin.

Orsøkin til, at Argentina

streik avstað framum hini londini í Suðuramerika, var, at teir faktiskt inflattu vitan við at loyva innflytarum úr Europa inn í landið eftir kríggjó. Og teir hava hildið fram við tí til í dag. Tað eru í veruleikanum tey, sum bóru landið fram. Í dag eru fólkinu so blandað og støðið á útbúgvningum so gott, at tað sæst ikki munur á upprunafólki og eftirkomarum av europearum. Eina sovorðna innsprænging kundu vit brúkt her í Bolivia".

Stættir

Tað var rættiliga spennandi at siggja munirnar millum tær ymsu stættirnar, sum faktiskt funnst í Bolivia. Læknin umboðaði eina; restina av tí gomlu sponsku yvirstættini, sum eftir kollveltingina mátti venja seg við nýggju umstøðurnar.

Vit búðu hjá Martu, einari konu sum pápi mín hevði sent okkum til. Hon hevði verið arbeidsgenta hjá abba mínum, tá hann virkaði sum verksmiðjustjóri fyri FAO í Ecuador í 50' unum. Hon var alt annað enn rík. Høvði bara ein pinkulitlan handil, har hon seldi tað mest neyðturviliga til grannalagið. Við honum skuldi hon figgja sitt egnu livsupphald og samstundis reka ein skúla fyri fátækra barnum í smábýgdunum rúndanum Sucre. Tað var ikki nakar statsgóðkendur

Heitar keldur vóru allastaðni í hálendinum, og tað var lekkurt at smoyggja seg niðuri.

Vit høvdu verið á indianaramarknaði í lítli bygd tætt við Sucre og keypt okkum handvirkad klæði úr lamaull.